Illetlen búcsú Lomnici Zoltántól

Alighanem bizarr, illetlenül csúnya írás következik. Búcsúzni valakitől – ha lehet – szépen szokás: dicsérve, köszönve eddigi munkáját. Ha lehet. Ha nem, hát nem. Lomnici Zoltántól, a Legfelsőbb Bíróság, egyszersmind az Országos Igazságszolgáltatási Tanács 2002 júniusától éppen napjainkig fungált elnökétől sajnos nem lehet. Hatéves elnöki pályafutása nem teszi lehetővé.

A hivatalba lépése utáni első nagy interjúja tüstént sejttette, hogy itt még nagy bajok lesznek: – *„Az október 23-ai ünnepi rendezvényen a jelen lévő öt közjogi méltóság közül csak hármat üdvözöltek. Kettőt – az Alkotmánybíróság elnökét és a Legfelsőbb Bíróság elnökét, vagyis engem – nem. Ezek a megnyilvánulások nem tarthatók fenn. És rendezni kell a bírói hatalom pénzügyi önállóságát is." (Magyar Hírlap, 2002. november 16.)* – Aki a bíróságok pénzügyi önállóságát egy sorban említi azzal, hogy őt személy szerint megszalutálják-e ceremónián, az nagyobb otrombaságokra is képes. Aki pedig ráadásul, alig pár hónappal beiktatása után, nem bírói hatalmi ágról, hanem bírói hatalomról beszél, az elszólja magát, és alkotó továbbfejlesztője lesz a kollektív identitás-zavarnak.

Rögvest tudatta azt is, miként kezeli azokat, akik „embert csináltak belőle", s akik ismerték a képességeit, gyöngéit, hibáit. Először Solt Pált távolította el; végül kényszerűen fölfelé buktatva a Bíróakadémia élére, de tüstént kierőszakolva az OIT-nál az Oktatási és Tudományos Tanács létrehozását, amelynek persze ő maga az elnöke – hogy ezzel a gittegylettel dirigálhasson Soltnak. Akiről ő terjesztette azt a hazugságot is, hogy aranymetál Mercedesszel járt, meg azt is, hogy időnek utána még mindig benne lakik a „rezidenciában" – noha ő maga kötötte meg Solttal azt a bérleti, tehát fizetős szerződést, amely addig élt, amíg a volt elnök talált magának lakást..

Majd pedig „kicsinálta" azt a Zanathy János OIT-hivatalvezetőt is, aki korábban titkárság-vezetőként az ő Legfelsőbb Bíróságra kerülését, főtitkárként pedig az ő előremenetelét segítette, s akiben az esetleges riválist félte elnöki székében. Ráadásul vagy három hónapig titkolva, hogy az államtitkári rangú állami vezető ki lett rúgva. Zanathy helyére pedig olyan embert ültetett, aki igazgatási vezetőként már bebizonyította alkalmatlanságát: azt a Pest megyei elnököt, akinek sikerült csődbe vinnie saját bíróságát.

Hogy tényleg ne nőhessen föl konkurense, olyan elnökhelyettest engedett maga mellé, Kaposvári Bertalan személyében, aki föl sem vetődhetett utódjaként, lévén nyugdíjhoz közeli, valamint egykor a Kádár-rendszer katonai bírája.

Így aztán zavartalanul lobbizhatott újraválasztásáért. Az Index így jellemezte ebbéli buzgólkodását: „Már-már gerinctelenül törleszkedett mindkét oldal felé. A baloldalon azt terjesztette, hogy jobbról fúrják, a jobboldalon arra panaszkodott, hogy a baloldal meg akarja buktatni, és segítséget kért mindkét párttól a másik ellen, egyik forrásunk szerint akár egy órán belül is változtatva mondókáját. *(Magyari Péter: Lomnici örökségét nehéz lesz eltakarítani. Index.hu 2008. május 30.)*.

Attól sem riadt vissza, hogy a Büntető Kollégium egyhangú jóváhagyásával a Legfelsőbb Bíróságra készülő Varga Zoltánt (a Kaiser Edét, Székely Zoltánt egyként hibásan elítélő, legutóbb Székelyt lealjasgyilkosozó iratával feltűnést keltő fővárosi bírót) rábírja pályázatának visszavonására, nehogy az ő újraválasztási esélyeit rontsa, hogy a támadások kereszttüzébe került embert segíti följebb. Amit abba is hagyott, amint elúsztak ilyetén esélyei, így Varga Zoltán szeptembertől mégis a Legfelsőbb Bíróságon folytatja pályafutását – nyugdíj helyett.

És vezető kollégáit is óva intette. Például így: *„… amikor lejárt a Solt Palinak a mandátuma, vagy a felé közeledtünk, akkor ugye jelentkeztek az önjelöltek. Na most ezek között volt az egyik – és ezt nagyon kérem, hogy maradjon közöttünk – a Sólyom László, aki most a Köztársasági Elnök lett. Most ő jelentkezett a Mádlnak az apparátusánál, pechére, mert ott alkotmányjogászok is vannak, mint például a Paczolay. És megvizsgáltatták a törvényt alkotmányjogászokkal, még az Alkotmánybíróságon is, és arra jutottak, hogy a*

Legfelsőbb Bíróság Elnöke csak bíró lehet… Egy tanulmányra utaltak… ez a tanulmány sem mondja, hogy lehet nem bíró is, de azt mondja, azért jobb lenne körülírni… Ez azért hallatlanul veszélyes, mert ha nekem letelik a mandátumom és nem választanak újjá, akkor elvileg egy külső pofát ide benyomhatnak és az akkor aztán megtanítja kesztyűbe dudálni." (Idézet a 2005. július 6-8. között Tatán megtartott országos bírósági elnöki értekezlet szó szerinti jegyzőkönyvéből.)

Mindennek ellenére Lomnicinek végül is nem sikerült eladnia magát. Noha még időnek utána, bőven Sólyom döntése után is kínálgatta magát, olykor váratlan módon is, mint a Napkelte 2008. június 5-ei adásában: – *„Ha azt mondják, hogy változásra van szükség, íme, itt van a még hivatalban lévő elnök… íme, a változások embere!"* – két kézzel mutatva magára. Tehát arra, akinek nevéhez egyetlen érdemi változás sem fűződik, sőt, legfeljebb éppen a mindenfajta fejlesztés merev elutasítása – miközben elődje, Solt Pál végigvitte a bírósági rendszer teljes átalakítását.

Jogász-, mi több, bíró-berkekben sok éve széltében-hosszában kering az a vélekedés: a közepes képességekkel megáldott Lomnici teljesen alkalmatlan volt a posztjára. Volt, aki egyenesen így fogalmazott: – *Jó ideje figyelem Lomnici Zoltán elkeseredett háromfrontos harcát a szakmájával, a sajtóval és saját kezeletlen nárcizmusával (Élet és Irodalom, 2006. augusztus 18.)*.

És valóban. Mindig jobban izgatta a közjogi méltóság viselése, a repi, a mindenütt megjelenéssel önmaga kínálgatása, mint a bíróságok ügyeivel pepecselés.

Mint, mondjuk, az, hogy az adónkból fizetett évi 70 milliárd forintért ne húzódjanak perek sok-sok éven át, például ne fordulhasson elő, hogy a bíróságokon összességében az előző évhez képest 2007-ben is 10,4 százalékkal nőtt a folyamatban maradt ügyek száma; ezen belül a Lomnici által közvetlenül vezetett Legfelsőbb Bíróságon 17,8 százalékkal. Miközben Lomnicitól furtonfurt csak a dicsekvés hangzott el – persze egzakt adatok elegáns mellőzésével vagy a statisztikákon trükközések özönével –, arról hogy milyen fürgévé vált az ítélkezés. Majdhogynem kapkodóvá.

Mint, mondjuk, az, hogy ne ragaszkodjanak körömszakadtáig az 1997-es bírósági reform túlzásaihoz és tévedéseihez, a fékek és korlátok, mindenfajta kontroll nélküli, önmagát irányító és ellenőrző bírósági rendszerhez, a kiskirályokká tett megyei elnökök élet és halál urai pozíciójához, ahhoz, hogy – Lomnici magatartását átvéve – a bírósági vezetői kar többsége a csalhatatlanság, a tévedhetetlenség illúziójával felvértezve, a bírói függetlenség paravánja mögé bújva, minden erejével a székébe kapaszkodva tudatosan ellenáll minden olyan jobbítási szándéknak, amely többletmunkát eredményezne, vagy szemléletváltozást kényszerítene ki, kikéri magának, hogy bárki beleszóljon munkájába, beleértve a nyilvánosságot is. Esze ágában sincs beengedni maga közé másokat, kizárólag a maga által kiválasztott, majd az ugyanebbe a szemléletbe belenevelt-belekényszerített koravén fiatalokat; ugyanakkor keményen letör minden belső mozgolódást, újítási kísérletet.

Mint, mondjuk, az, hogy normalizálják a bíróvá válás, a továbbképzés, a valódi értékelés egymással összefüggő folyamatait; hogy a már kifejezetten jól fizetett bírói posztokra a mai nepotizmus, familiaritás, protekció és kontraszelekció helyett a jogászi életpálya csúcsaként, betetőzéseként kerüljenek a legjobbak.

Mint, mondjuk, az, hogy gyakorlattá váljon az ítélkezésre mentálisan-intellektuálisan hasznavehetetlen bírók kiszűrése és eltávolítása; megszűnjön a mai helyzet, amelyet maguk a bírók egymás között úgy emlegetnek: aki egzaktan bolond, azt nem lehet eltávolítani, aki viszont csak simán hülye, az élete végéig nyugodtan bíráskodhat. Maga Lomnici erről – nem kis döbbenetet keltve – úgy nyilatkozott: ők az alkalmatlan bírók körül olyan légkört teremtenek, amelyben az illető előbb-utóbb megérzi, hogy jobban jár, ha elmegy máshová. Nos, ez jellemző ma a Lomnici által irányított bírói vezetői kar döntő többségére. Ideje hát tanulnunk tőlük: a buszvezető körül, aki sorozatosan a járdán elgázolja a gyalogosokat, vagy a gáz-szerelő körül, aki úgy javítja meg a cirkót, hogy aztán gázmérgezést kap az egész család – olyan légkört kell teremteni, hogy nézzen más szakma után.

Mint, mondjuk, az ítélkezés tartalma, színvonala: a bizarr kiszámíthatatlanság, az egymásnak ellentmondó verdiktek sora, a nap mint nap tapasztalható ostobaságok és

jogtalanságok végeérhetetlen özöne, a jobbra, néha szélsőjobbra húzó, a nyíltan rasszista, cigányellenes és antiszemita ítéletek áradata, a jogegység ordító hiányai – ami mind a mai magyar bírósági működés „természetes" terméke, napi rutinja.

Azért volna ez így, mert a bírók többsége alkalmatlan az ítélkezésre? Ó dehogy! A bírók között nyilvánvalóan azok vannak többen, akik kellő felkészültséggel és megfelelő felelősségérzettel végzik munkájukat. Csakhogy az igazságszolgáltatás olyan rendszer, amelynek tevékenysége mindig a leggyöngébb, színvonalát tekintve legalsó pár százaléknyi produktum alapján ítélendő meg. Hogy ez igazságtalan a jó bírókkal szemben? Igen, talán igazságtalan, ám mégis így van. A mai magyar ítélkezés minőségét ugyanis – szöges ellentétben azzal, amit Lomnici és társai folyamatosan próbálnak elhitetni velünk – éppen az a párszáz nagyon gyönge intellektuális teljesítményt nyújtó bíró határozza meg, aki nem egészen érti, amit mondanak neki, aki az elé kerülő iratokból nem azt a következtetést vonja le, ami egyedül lehetséges lenne, aki nem képes alapvető logikai műveletek korrekt elvégzésére – szóval, aki ostoba ítéleteket hoz. S akkor pedig hiába van náluk több felkészült, okos, jó bíró.

Mondjunk példát? Akik ismerik közelről a rendőrségen és az ügyészségen uralkodó mentális állapotokat, azok mind elszörnyednek és halálra rémülnek az ügyészség 97-98 százalékos „váderedményességi" mutatóján. Azon, hogy akik ellen vádat emelnek, azok 97-98 százalékát a bíróság is bűnösnek mondja ki.

Hirtelen néhány az utóbbi pár év nagy bírói hibái közül: Mór és Kaiser Ede, Pusoma Dénes, Kunos Péter, Székely Zoltán, Szikinger István, idősebb és ifjabb Burka Ferenc, Bogdány József, két Sztojka György, Gán-fivérek, Tasi Árpád, Vörös László, Földes Szabó Attila. Megannyi rettenetes, égbekiáltó bűn – pedig nyilvánvalóan csak a jéghegy csúcsa, ki tudja, még hányan ülnek börtönben ártatlanul.

Amikor pedig – éppen a legnagyobb, hiszen az évszázad bűnügyében nyilván az évszázad bírói műhibájában, a móri ügyben – Lomnici erről nyilatkozott, ismét sikerült meglepnie a publikumot. Tíz hónappal az után, hogy egyértelmű, minden kétséget kizáró bizonyítékok láttak napvilágot W. Róbert és N. László móri bűnösségéről, kifejtette: *„ami a móri ügyet illeti, ott ma még senki nem mondhatja ki egyértelműen, hogy téves lett volna a döntés, amit Varga Zoltán első fokon hozott" (Népszava, 2007. december 15.)*. Megfeledkezve arról, hogy a jogorvoslat, a másodfokú Tóth Éva-tanács sem korrigálta a hibás döntést, tehát nemcsak az elsőfokú, de a másodfokú bíróság is bizonyítottan téves döntést hozott. Inkább azon sopánkodva, *„a bíró hozott anyagból dolgozik" (Index.hu, 2007. március 5.)*, pedig a környezetében néhányan időben figyelmeztették, hogy gondolja át, mielőtt ilyeneket mond. Mi az, hogy hozott anyag? Netán nem éppen az a dolga a bírónak, hogy az elé „hozott anyagot" megítélje, ha rossz, visszalökje, ha nem alkalmas arra, amire hozták, elutasítsa? És más esetben is kiderült: nem lehet őt eltéríteni erről az eszement nyomvonalról. – *„Ha egy focipályán nem a bíró dönt, az anarchia hatalmasodik el"* – hozott remek példát másik interjúban.

– *A pályán is téved a bíró* – vetette ellene az újságíró, ám Lomnici kivágta magát:

– *„De az a jogrend alapja, ha tiszteletben tartják a tévedést is" (168 óra, 2003. október 3.)*

S arra nem vesztegette idejét, hogy megmagyarázza: ugyan miért is kellene tiszteletben tartani a tévedést, ahelyett, hogy kritizálnánk, helyreigazítanánk, netán kijavítanánk. Ehelyett – mint megannyi más esetben – utólag „cenzúrázta", átírta saját elhangzott mondatait, aminek tisztességes voltát a 168 óra keretes cikkében volt kénytelen kétségbe vonni.

Vagy mondjunk példát a politikai félrehúzásra, társadalmi felelősség alóli kibúvásra? Tocsik Márta, Magyar Hírlap, metró-per, Várhegyi Attila, Mécs Imre kontra Bencsik András; Nógrádi sofőrje; Magyar Bálint, Áder János, Kovács László, Szabó Zoltán, Schmidt Mária, Bolgár György, Krausz Tamás, Vásárhelyi Mária, Régi Magyar Nemzetesek, Lovas István, Juszt László, Mayer Aranka; a Társaság a Szabadságjogokért, a Nyilvánosság Klub ítéletei, a Legfelsőbb Bíróságon a Ságvári- és más, háborús és népellenes büntettek felülvizsgálatai, az ifj. Hegedűs és Metes-ügy; a Fideszes kordonbontók pere; Toroczkai és Budaházy –

olyan sor, amely összességében szerintem egyértelműen rendszerré áll össze, és politikai félrehúzást tükröz.

Amit Lomnici és az általa vezetett OIT nem is igen rejt véka alá. Amikor 2004-ben, az MSZP–SZDSZ-kormány második évében Lomnici tudtával három megyei bírósági elnök tartott informális találkozót vezető Fideszes politikusokkal, ő végül igazán logikus magyarázatot adott: – *„Egy ilyen találkozó semmiképp sem politikai rendezvény. Törvény nem tiltja, hogy bírák, bírósági vezetők magánemberként az igazságszolgáltatás érdekeiért lobbizzanak." (Magyar Hírlap, 2004. augusztus 13.)* Arra nem tért ki, mi módon voltak magánemberek a megyei elnökök – akik persze ma is elnökök.

Vagy amikor ugyanebben az évben a népszavazási kampány finisében dr. Boda Ilona, a Bács megyei bíróság egyik bírója úgy ült ki Orbán Viktor mögé egy kecskeméti nagygyűlés tribünjére, mint aki sose hallott még az alkotmány azon rendelkezéséről, amely tiltja a bírák politikai tevékenységét – elnökétől figyelmeztetést kapott ugyan, amiért „megsértette a bírói pártatlanság látszatát", ám ma is a megyei bíróságon ítélkezik. Magyarázat nélkül hagyva, hogy mi a különbség a pártatlanság látszata és a pártatlanság között.

2006-ban felülről kellett leállítani Horváth Györgyöt, a Veszprém megyei bíróság elnökét, aki „jelképrendszer és identitástudat" című előadás-sorozatában – amelyen valamennyi bírósági alkalmazott számára kötelezővé tette a részvételt –, a választási kampány kellős közepén történetesen éppen Mikola Istvánt óhajtotta szerepeltetni. Horváth György – egyébként Horváth Balázs testvére – úgy nyilatkozott: *„vállalja, hogy gondolkodásmódja nemzeti-konzervatív, ez azonban nem jelent pártkötődést" (Népszabadság, 2006. február 11.)*.

Vagy jellemző példaként említhetjük a Bencsik Andrásra végrehajtandó szabadságvesztést kiszabó Cserni János történetét is. Amikor a jobboldali sajtó tajtékozva, mocskolva rontott rá, útszéli hangon csepülve, őt, fotóját pedig még az internetre is föltették, mondván, hogy aki találkozik vele, „győzze meg" nézetei helytelenségéről – ehhez sem Lomnicinak, sem a Legfelsőbb Bíróságnak, sem az Országos Igazságszolgáltatási Tanácsnak nem volt egyetlen tiltakozó szava sem – viszont Cserni Jánost ezek után még le is fokozták, a sajtót érintő perektől pedig eltiltották. És nem sült ki a szemük. S ezt a gyalázatos gyávaságot megismételték a 2006-os őszi zavargások miatt ítélkező bírók célkeresztbe állításakor is. Amiként bírósági visszhang nélkül maradt még az is, amikor egy bírót „cionista patkánynak" tituláltak a szégyenszemre Magyar Demokratának nevezett lap 2004/7. számában.

Amikor pedig Lomnici ezen az áldatlan helyzeten úgy próbált úrrá lenni, hogy ha levelet kapott a mai kormány igazságügyi miniszterétől – amelyben ahhoz kért segítségét, hogy ne kelljen mindig 72 órát várni a lehallgatások, megfigyelések nyomozóbírói engedélyére –, azt haladéktalanul „befújta szél" a Fidesz postaládájába, akkor ez nemcsak politikailag egyértelmű húzás volt, de ékes bizonyíték is a szellemi színvonalra.

Ezek a tartalmi kérdések azonban Lomnicit láthatóan nem különösebben érdekelték, ha inkább elmehetett beszédet tartani, mondjuk, a Mindszenty József Katolikus Általános Iskola tornacsarnokába – egyáltalán nem mellesleg a Fideszt nyíltan támogató Rudnay Sándor Alapítvány szervezésében.

Mivel hogy imádott szerepelni, hiába próbálták óvni ettől a körülötte dolgozók, akik tisztában voltak azzal, hogy az állandó nyilatkozás-vágyból, szereplési kényszerből csak egyik kínos helyzetből pottyannak a másikba, miután főnökük, hiába volt egykor szóvivő is, hol kisebb sületlenséget mond és tesz, hol nagyobbat. Mint ahogy ő „csinált" médiasztárt Fleck Zoltánból, amikor kitiltatta a Jogász Egylet előadói közül. Mint ahogy ő javasolta kitüntetésre azt a Komárom-Esztergom megyei elnöknőt, akinek vezetése alatt olyan ügyhátralék halmozódott föl, hogy ezrével évültek el bírósági szakban büntetőügyek; tucatjával nem engedtek szabadon a börtönből olyan gyanúsítottakat, akik büntethetőségének határideje már lejárt, mivel a bírók erről nem értesítették a bűnügyi nyilvántartást; eltűntek komplett akták, valótlan pénzügyi adatok közlekedtek és így tovább. Mint ahogy újra és újra előadta, hogy a bíróságok iránti hatalmas bizalom megnyilvánulásának biztos jele, hogy évről évre nő az ügyek száma – válasz nélkül hagyva

azt az apró kérdést: ugyan hová a csudába fordulhatnának jogi vitáikkal szerencsétlen állampolgárok, ha nem a bírósághoz?

Viszont a mindenfajta kritika elutasítása hovatovább patologikus méreteket öltött. „A Magyar Köztársaság nevében" cigány emberek leprimitívezését követő botrányra például Lomnici így reagált: *„a jogállamiságot veszélyeztetik a bíróságokat kritizálók" (Origo.hu, 2003. november 11.)*. Ahelyett, hogy: a jogállamiságot veszélyeztetik az ilyesmit ítéletbe írni merészelő bírók.

Azt az originális tételt is többször adta elő: az rendben van, ha szaklapokban, szűk olvasottságú jogi folyóiratokban elemzik az ítéleteket, de micsoda dolog az, ha napi- és hetilapokban kritizálnak ítéleteket, ki hallott még olyat, hogy a tömegsajtó szálljon szembe bírósági döntésekkel – hiszen ez a bíróságok durva megsértése!

És ezt tényleg így gondolja. Tamás Gáspár Miklós az ítélkezésnek szóló *„Elég volt!"* kiáltására Lomnici tüstént követelni kezdte: törvényben mondják ki, hogy neki, mint Országos Igazságszolgáltatási Tanács-elnöknek legyen joga ezért tüstént perelni. *„A megoldást nyilvánvalóan az jelenthetné, ha az érintett közösség, csoport képviseletére (érdekképviseletére) jogosult szerv kapna perindítási jogot" (De Jure 2006. évi 3. szám)* – közölte, s láthatóan eszébe sem jutott, hogy enyhén szólva is arcpirító, ha saját magának olyan jogot igényel, amilyet az általa vezetett bíróságok másoktól (zsidóktól, cigányoktól, melegektől) sorra-rendre megtagadnak.

És felhívásban fordult a köztársasági elnökhöz, a kormányhoz és az Országgyűléshez, azt kérve: ítéljék el a bírák alkotmányos jogait sértő megnyilatkozásokat. – *„Az elmúlt időszak jelenségeinek burkolt célja lehet a bírák megfélemlítése és az ítélkezési gyakorlat befolyásolása. Ez egy jogállamban megengedhetetlen" (Magyar Hírlap, 2003. november 12.)* – jelentette ki sietve. Teljesen megfeledkezve arról, hogy e „jelenségeket" a romák ítéletben leprimitívezése, illetve az ifj. Hegedűs ítélet – miszerint ha a zsidók nem lennének béketűrők, akkor esetleg el lehetett volna ítélni a kirekesztésükre uszító papot, így viszont nem – váltotta ki. És Lomnici tüstént szép elvi következtetést vont le: – *„El kell dönteni, hogy akarunk-e olyan országban élni, ahol a rendőr nem mer intézkedni, a bíró nem mer ítélni" (Jogi Fórum, 2003. november 12.)*.

Jelen sorok írójának bírói ítéleteket górcső alá vevő cikkei és könyvei pedig mindössze arra késztették Lomnicit és híveit, hogy nemzetközi bírói szervezetben sápítozzanak: itten, kérem, bántják a magyar bírókat.

Sajnos senki nem kérdezte meg tőle, ugyan mi a csudát ért azon, hogy Tamás Gáspár Miklós vagy Kaltenbach Jenő napilap-cikke, szerénytelenségem könyve nyomásgyakorlás, meg a bírák megfélemlítése, s nem gondolja-e: megette a fene azt az igazságszolgáltatást, amely mégoly vérmes filozófus, tudós jogász, vagy krakéler publicista írásával befolyásolható.

Ám hiába szedtük ízekre bizarr tételeit, nem tanult. Ugyanebben a vitában Sólyom László köztársasági elnök azzal kritizálta a bírókat (úgy vélem, okkal-joggal), hogy szerinte életükben nem vették még kezükbe az alkotmányt, és ezt ítéleteik is tükrözik. Amire Lomnici – széles körben roppant derültséget keltve – ezt felelte: – *„Az alkotmány forgatása nem a bíróságok feladata, erre van egy külön szerv, mégpedig az Alkotmánybíróság" (Origo.hu, 2003. november 14.)*.

Végül 2006. nyári alkotmánybírósági beadványában összezagyválta a gyűlölet-beszédet a közhatalmat gyakorlókkal szembeni kritika korlátozásával, a zsidók, a cigányok vagy a melegek elleni gyűlöletkeltést a bíróságok kritizálhatatlanságával. Képtelenségeket írva, mint például: *„olyan felfogás alakult ki, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága szinte korlátozhatatlan, és szinte minden más alapjog fölött áll",* lehetetlenségeket kérdezve: *„korlátozhatja-e a vélemény-nyilvánítás szabadságát a törvény vagy a bíróság?"* És persze főként sopánkodva: *„Közismert tény, hogy különösen az utóbbi időben mind a print, mind az elektronikus sajtóban erőteljesen elszaporodott az egyes konkrét ügyekben folytatott igazságszolgáltatási tevékenységgel kapcsolatban a nyomozóhatóságot, vagy az ügyészséget és a bíróságot becsmérlő, sértő, lealacsonyító kifejezések használata, amely becsmérlő, megalázó és gyalázkodó megnyilvánulások jelentősen gyengítik az igazságszolgáltatás irányában megnyilvánuló közbizalmat."*

Bizony, egyes megátalkodottak ugyanúgy sértegetik szegény bírókat, mint a négereket vagy a muzulmánokat, és ez igazán tűrhetetlen. Azt pedig be kellene látnia az Alkotmánybíróságnak is, hogy a bírók mégiscsak nagyobb védelmet érdemelnek, mint mondjuk a miniszterek, parlamenti vagy önkormányzati képviselők. Ez is *közismert tény*, még ha vagyunk is néhányan, akik nem értjük.

Hát ez ma a színvonal.

Meg talán az: milyen könyvből volt fontos Lomnici szavára tavaly az OIT Hivatalának az 5.600 forintos fogyasztói ár ellenére száz példányt rendelnie. Újkéry Csaba (mellesleg a Somogy megyei bíróság elnöke, az imént említett hármak egyike) Fekete kövek című *regényéből*, amelynek ismertetője szerint: *„Az élet, mint egy ékszeres ládika: telve drágakövekkel, az ajándékaival és feketékkel, a csapásaival… Az élet érinthetetlensége és a barátság mítosza, a szerelem kusza szálaival”*.

Szóval az új elnöknek nehéz dolga lesz. Szabadjon erre végül legutóbbi két könyvem (*Védtelen igazság* és *Elorzott igazság*. Hibiszkusz Könyvkiadó, 2007. és 2008.) néhány bírósági történetét fölidéznem. Nehéz lesz elérni, hogy ne ítélkezzen az a bírónő, aki egyébként perben áll az alperessel. Nehéz lesz elérni, hogy történjen valami az ügyben, ha Havrilla István vagyon-megosztási perében tizenhetedik éve nem sikerült eljutni az elsőfokú ítéletig sem. Hogy ne tegyék földönfutóvá a kerekesszékben élő Magdolnát azzal, hogy hiába kéri a zár alá vételt, engedik, hogy perbeli ellenfele a per alatt eladja az ő kis vagyonkáját. Hogy ne mondja ki ítélet annak a szerződésnek a felmondhatóságát, amelyben az áll: „jelen szerződés egy éven belül egyik fél részéről sem mondható fel”. Hogy talán mégse tárgyalhassa le azt a pert a bírónő, amelyben a felperest képviselő ügyvédi irodában dolgozik a bírónőnek a fia is és a lánya is; a felsőbb bíróság pedig az ezt kifogásoló elfogultsági indítványt ne utasíthassa el azzal: az ügyvédi irodának nincs mamája. Hogy az abban az igen komplikált kérdésben, Kovács György Gábor telkén húsz centivel idébb vagy odébb kell lennie a kerítésnek – ne lehessen tizenhat éve zöldágra vergődni, fűszerezve álképviselettel, képviselet-hiánnyal, hibás jegyzőkönyvekkel, jogtalan végrehajtással. Hogy ne essen meg az elhihetetlen: ha az egyik fél névváltozása miatt le kell folytatni ugyanazt a pert, a megismételt eljárásban első- és másodfokon egyaránt ellenkező ítélet szülessen, noha ugyanazok a bírók, a szakértők és a felek, valamint ugyanaz a tényállás. Nehéz lesz elérni, hogy ne tarthassák zár alatt a húszezer forintos pénzbüntetésre elítélt sokmilliós ingatlanát csak azért, mert a fővárosi bírósági bírónő másfél évig nem foglalta írásba ítéletét. Hogy Bogdány Józsefet – csak azért, mert cigány – ne ítéljék pedofília koholt vádjával, nulla bizonyíték alapján négy év börtönre; majd amikor kiderül ártatlansága, ne napi 7.500 forint kártérítést ítéljenek neki a börtönben töltött időért. Hogy a parlamenti választások eredményeit ne másíthassák meg hibás, törvénytelen bírósági ítéletekkel, mint például Miskolcon, Dunaharasztin, Nyírbogáton, a budai Várban. Hogy Magdi nénitől ne vehessék el a kis házát, csak mert a bíróság harminc év alatt sem volt képes átküldeni a tőle kőhajításnyira lévő földhivatalba azt az ítéletet, mely szerint Magdi néni a jogos tulajdonos. Nehéz lesz elérni, hogy többekkel együtt Bodor Jenő se várjon nyolcadik éve, hogy felismerjék az ellene emelt vád nevetséges tarthatatlanságát; nehéz lesz elérni, hogy ne nyerje meg összes perét az az ügyvéd, akinek felesége a megyei bíróság elnökhelyettese; hogy ne emelje föl a bíró a lakásbérleti díjat, ha egyszer a törvény tiltja; hogy ne ítéljék el se Kovács urat, se P. Ádámot, ha bizonyított tény, hogy a környékén sem jártak az adott bűncselekménynek. Nem lesz könnyű elérni, hogy ne ismétlődhessenek meg a Kaiser Ede-féle móri ügy rettenetes bírói műhibái; hogy ne lehessen végigvinni olyan koncepciós pert, mint a Székely Zoltán elleni. Nehéz lesz elérni, hogy végre elképzelhetetlen legyen: Vannayné Choma Ágnes huszonkét éve, Dr. Duschanek Valéria pedig tizennégy éve nem jut a saját tulajdonához; hogy ne árverezzenek el olyan ingatlant, amely éppen per alatt áll; hogy ne fordulhasson elő: Kende Gábor kereseti kérelmét hat perben egyetlenegyszer sem bírálják el. Nehéz lesz elérni, hogy ne menthessenek fel nyakra-főre valódi háborús bűnösöket; hogy ne zavarhassák el hamis indokokkal a törvény házából a nyolcvannyolc éves Pintér Mariannt, ha az igazát keresi egykori megkínzójának rehabilitálóival szemben; hogy ne kényszerítsék Minda Zoltánt arra, főállású pereskedővé váljon; hogy ne alázhassák

meg bírói semmittevéssel és pökhendi válaszokkal Szabó István ügyvédet, és ne tehessék tönkre Szikinger István ügyvéd pályáját nyilvánvalóan alaptalan vádakkal; hogy ne tíz-tizenegy év alatt folyjanak le olyan ügyek, mint a Postabank vagy a Globex; hogy ne rekesszék ki a nyilvánosságot a nyilvános tárgyalásokról; hogy ne próbáljanak hülyét csinálni Szathmáry Géza ügyvéd úrból, ha ügyfele érdekét képviseli, és ne küldhessenek ki januárban idézést októberre. S végül azt is nehéz lesz elérni, hogy ne nyilvánítsák ítéleteikben ma is hatályosnak, legitim jogszabályokon nyugvónak, valamint erkölcsileg is elfogadhatónak az 1944-es zsidótörvényeket.

Nehéz lesz elérnie, hogy ne kelljen ily gyakran *Védtelen* és *Elorzott igazság*ról szólnunk. Pedig el kéne érnie. Hiszen az igazságszolgáltatásnak hívott rendszer elméletileg mégiscsak értünk van. Lomnici utódjának végre ezt kell szem előtt tartania.

És nyilván szó nélkül kell hagynia majd, hogy éppen most folyik a nem olcsó átalakítás az OIT székházában, hogy állítólag szeptembertől hivatalvezető-helyettesként elegáns szép szobája legyen Lomnicinak. Hiszen az erre a posztra szóló pályázatot, az állandó bírósági gyakorlatnak megfelelően – lefordítva magyarról magyarra – nagyjából így fogalmazták meg: erre a posztra az pályázhat, akinek a vezetékneve Lom-mal kezdődik és a keresztneve tán-nal végződik. Ez jellemző Lom tán hat évére.

(Kissé rövidítve megjelent a Népszava Szép Szó mellékletében 2008. június 28-án.)